

Deres ref:

Vår ref:
2010/1384-
11010/2010

Saksbeh:
Lars Kveberg, 62 46 24 35

Arkivkode:
K47/&13

Dato:
29.11.2010

Hørings svar om endringer i rovviltforskriften – godtgjøringsordning for forsøk på skadefelling av rovvilt

Det vises til Miljøverndepartementets høringsbrev om endringer i forskrift om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) med forslag om ny godtgjøringsordning for forsøk på skadefelling av rovvilt. Stor-Elvdal kommune vil avgi følgende hørings svar:

Stor-Elvdal kommune er godt fornøyd med at det nå skal etableres en forutsigbar ordning for godtgjørelse ved forsøk på skadefelling av fredet rovvilt. Kommunen legger til grunn at ordningen som skal etableres er forankret i regjeringens Soria Moria 2 – erklæring, der det heter at regjeringen vil *"effektivisere skadefelling av rovvilt. Det offentliges praktiske og økonomiske ansvar for skadefelling skal forsterkes og klargjøres, med sikte på at andelen vellykkede skadefellingsforsøk skal øke"*.

Fellingsvederlag

I høringsbrevet er nedfelt forslag til endringer i rovviltforskriften § 9 samt ny § 9 a. Endringene i § 9 innebærer at eksisterende ordning med fellingsvederlag fjernes, og ny ordning med godtgjøring innføres i § 9 a. Fellingsvederlaget har muliggjort at kommunen har kunnet dekke noe av de administrative utgiftene en har hatt i forbindelse med fellingsforsøk. Slik godtgjøringsordningen beskrives gis det ikke lenger rom for å kunne dekke slike utgifter. Stor-Elvdal kommune anser ikke administrasjon av fellingslag som en lovpålagt, kommunal oppgave. En ber derfor departementet om å legge til rette for en kompensasjonsordning for kommunenes administrative arbeid i denne sammenheng. En har ellers ingen bemerkninger vedrørende endringsforslaget i § 9. Kommunen er fornøyd med at bestemmelsen viderefører dagens hjemmel for dekning av faktiske og dokumenterte påløpte utgifter.

Forslag til godtgjøringsordning

Hva angår ny ordning for godtgjøring av skadefellingsforsøk utført av kommunale / interkommunale fellingslag, jf forslag til ny § 9 a, understreker høringsbrevet at denne foreslås opprettet for å sikre at fremtidige fellingsforsøk skal kunne utføres på en mest mulig effektiv måte. I tillegg skal den også virke som et incentiv for effektive skadefellingsforsøk så tidlig som mulig i skadefellingsperioden.

Stor-Elvdal kommune ser nødvendigheten av å effektivisere skadefellingsforsøkene. Et av virkemidlene er nettopp å iverksette fellingsforsøk så tidlig som mulig etter oppstått skade. Å sikre fellingsmannskapet godtgjøring fra første dag bidrar til at en raskere kan få etablert et operativt fellingslag i felt. Kommunen deler også departementets påpekning av at innehaver av fellingsstillatelsen må målrette innsatsen i de perioder da sannsynligheten for å lykkes med skadefellingsforsøket er størst.

Med denne bakgrunn synes deler av departementets forslag noe underlig. Forslaget innebærer at fylkesmannsembetet i vedtak om skadefellingstillatelse må sette en økonomisk ramme for fellingsforsøket. Høringsbrevet understreker videre at rovviltneemndene selv må sette av

tilstrekkelige midler i sin region ut fra anslag om behov for godtgjøring i løpet av sesongen. En kan dermed risikere følgende:

- Skadefellingstillatelser vil kunne bli vurdert gitt etter den økonomiske rammen som er avsatt til formålet. Et slikt kriterium for å innvilge søknad om skadefellingstillatelse vil, om ikke uttalt, kunne bli førende mot slutten av beitesesongen.
- Godtgjøringsordningen skal finansieres gjennom de ordinære bevilgningene til rovviltnemndene. Ordinære forebyggende tiltak rettet mot enkeltbrukere og beitelag er avhengig av tilsagn om midler før beitesesongens start. For å sikre godtgjøringsordningen vil rovviltnemndene måtte budsjettere med betydelig færre midler til ordinære forebyggende tiltak når de fatter vedtak.
- Fylkesmannens vedtak om økonomisk ramme for skadefellingsforsøk vil implisitt fastsette størrelsen på fellingslaget. Dette griper inn i kommunens og fellingslagets nødvendige handlefrihet for vurdering av fellingsstrategi i den aktuelle skadesituasjonen.

Stor-Elvdal kommune kan ikke se at ovennevnte punkter bidrar til en effektivisering av skadefellingsinstituttet, ei heller at det vil være særlig forutsigbart for det mannskap som tross alt skal utføre et statlig initiert oppdrag.

Departementet foreslår en hensiktsmessig godtgjøringssats på kr 1 000,- pr. deltaker pr. døgn, og en finansiering av godtgjøringsordningen innenfor det ordinære budsjettet til rovviltnemndene. En har forståelse for at det må være økonomiske rammer for skadefellingsforsøk utført av kommunale / interkommunale fellingslag. Det kan imidlertid ikke være slik at en godtgjørelse for skadefelling skal finansieres delvis gjennom å ta midler fra andre nødvendige forebyggende tiltak, og delvis ved hjelp av dugnadsinnsats. Kommunen oppfatter departementets forslag til døgnssats og finansiering nettopp slik. Dette kan eksemplifiseres ved å se på realitetene i Hedmark:

I følge opplysninger fra Direktoratet for naturforvaltning ble det gitt 34 skadefellingstillatelser på rovdyr i Hedmark i 2010. Rovviltnemnden vedtok i budsjettbehandlingen for 2010 å avsette kr 700 000,- til såkalt fellingsvederlag. Det er ikke unaturlig å tenke seg at budsjettposten for fellingsvederlag, en ordning som nå skal opphøre, vil overføres som budsjettpost for den nye godtgjøringsordningen. Gitt departementets beregningseksempler, med forutsetning om 1000 kr. pr deltaker og 5 deltakere pr. døgn i 7 dager, ville en endt opp med en underdekning på ca. 500 000 kroner for å gjennomføre 34 skadefellingsforsøk. Da er ikke medregnet dekning av faktiske utgifter som gis etter forskriften § 9. Underdekningen må altså dekkes ved omdisponering innen rovviltnemndens totale budsjett, med de konsekvenser for andre nødvendige forebyggende tiltak. Dersom rovviltnemnden budsjetterer romslig mht godtgjøringsposten i forkant av sesongen, vil det innebære at enkeltbrukere / beitelag ikke kan få iverksatt nødvendige tiltak til forebyggende tiltak på grunn av manglende midler før beitesesongens start. Forutsetningene tar heller ikke høyde for de variasjoner som skadebilde, skadevolder og geografiske forhold o.l. som en må hensynta ved ethvert fellingsforsøk. Dette kompliserer bildet ytterligere, og innebærer at lokalkunnskap og nødvendig frihet for fellingslag til å kunne tilpasse seg aktuell situasjon må gis rom for å kunne oppnå effektivitet i fellingsforsøk.

Satser

Departementet foreslår en flat sats pr. deltaker og døgn som grunnlag for godtgjørelse. Stor-Elvdal kommune er av den klare oppfatning at en godtgjøring på timebasis vil styrke muligheten til å få etablert et dyktig og effektivt fellingslag. De fleste fellingsforsøk gjennomføres på kveld, natt og tidlig morgen, og det er påkrevd med en godtgjøring som gjenspeiler et slikt krav til innsats. En timebasert godtgjørelse vil også ta høyde for de variasjoner som alltid vil være tilstede i ulike skadesituasjoner. Stor-Elvdal kommune vil henvise til departementets egen arbeidsgruppe nedsatt i 2009, der det foreslås å bruke det prinsippet som benyttes for dekning av arbeidskostnader i "Forskrift om erstatning etter

offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjonen". I erstatningsordningen brukes lønnstrinn 40 (tab. C, 37.5 t. uke). Pr. 01.05.2010 er denne satsen på kr. 173,40. Kommunen støtter arbeidsgruppens forslag, og mener sammenligningen mellom det oppdrag et fellingslag gis og det arbeid som pålegges utført etter nevnte forskrift, er relevant. Samtidig er det nødvendig at finansieringen av ordningen løftes ut av budsjettets kap 1427 post 73. Dersom det ikke beslutes å gjøre dette, er det helt nødvendig med en økning av denne budsjettposten tilsvarende det behov som godtgjøringsordningen vil bringe. Om departementet likevel skulle bestemme å bruke en fast sats pr. deltaker og døgn, ser Stor-Elvdal kommune det som formålstjenlig at denne fastsettes gjennom Stortingets årlige budsjettvedtak. Dette vil understreke det politiske ansvaret som er uttalt i Soria Moria – erklæringen. Samtidig vil en i prinsippet også unngå administrativt fastsatte satser, jf departementets forslag på kr 1 000,- pr. deltaker pr. døgn, som erfaringsmessig har en tendens til å bli stående uten nødvendige årlige justeringer. Ved fastsettelsen av satsen vil kommunen igjen minne om at en godtgjørelse som gjenspeiler arbeidets innhold og karakter er en nødvendig forutsetning for å få etablert et optimalt og effektivt fellingslag. En sats som i praksis innebærer delvis dugnadsbasert innsats vil være i strid med målet om effektivisering av skadefellingsforsøk.

Vilkår

Forslaget fra departementet innebærer at det settes som vilkår for godtgjørelse at medlemmene i de kommunale / interkommunale fellingslagene må være registrerte lisensjegere, jf forskriften § 15. Stor-Elvdal kommune er sterkt uenig at det skal settes et slikt vilkår. Det vil innebære en unødvendig byråkratisering ved oppnevningen av fellingslagene. Ansvaret for kvalitetssikring av deltakere i kommunale fellingslag ligger primært hos kommunen, og det er også der lokalkunnskapen er størst hva gjelder å knytte til seg de beste jegerne. En registrert lisens etter § 15 vil som grunnleggende kriterium begrense kommunens handlefrihet i arbeidet med å sette sammen det beste fellingslaget. Det er også slik at fylkesmannen hver vår skal ha oversendt oversikt over deltakere i det kommunale fellingslaget, inneholdende nødvendige personopplysninger. I tillegg inneholder fylkesmannens vedtak om tillatelse til skadefelling et fast sett med vilkår som fellingslagsmedlemmene må følge. Dette bidrar også til å kvalitetssikre medlemmene i fellingslaget og det arbeidet de er valgt til å utføre. Etter kommunens oppfatning er det viktig å bidra til at de to fellingsregimene skadefelling og lisensfelling ikke sammenblandes. Forslaget om nevnte vilkår vil nettopp medføre slik sammenblanding. Det er også verd å merke seg at arbeidsgruppen nedsatt av departementet ikke har omtalt eller vurdert et slikt vilkår.

Tilbakevirkende kraft

Departementets høringsbrev bekrefter at godtgjøringsordningen skal ha tilbakevirkende kraft, og gjelde fra og med 1. juni 2010. Det foreslåtte vilkår for godtgjøring om at deltakere i fellingslag må være registrerte lisensjegere vil, slik kommunen leser høringsbrevet, også gjelde for 2010 dersom det blir nedfelt i forskriften. En vil minne om departementets brev av 31. mai 2010 til rovviltnemndene, der det heter:

"Den kommende kompensasjonsordningen vil ha tilbakevirkende kraft for beitesesongen 2010, og vil innebære at deltakerne i fellingslaget skal få økonomisk kompensasjon fra første dag av skadefellingsforsøket".

Departementet fremfører i brevet ikke noe krav om at deltakerne i fellingslaget skal være registrert som lisensjegere. Det vil være urimelig å foreta utbetaling av godtgjørelse for 2010 basert på et kriterium som ikke er varslet på forhånd, og som kommunen dermed ikke har hatt mulighet til å følge opp.

Det forutsettes derfor at alle årets deltakere i fellingslag omfattes av godtgjørelsesordningen.